

Tas Latweeschu draugs.

1841. 11 Dezbr.

50ta lappa.



T a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. Astrohdam gan jau pee ta praweefsha Esaijasa (49, 51.) tohs fwehtus wahrdus: "Warr arridsan weena feewa sawu sihdamu behru aismirst, ka winna ne apschehlotohs pahr to = = ?" tatschu Deewam scheht arri muhsu laikds, kur tok Kristus gaifma walda, wehl dauds tahdu feewu astrohdahs, kas mas behdadamas ir pahr sihdamem behrnineem, ne ka ne turrahs pehz tachm labbahm mahzibahm, ko jau no fenn laikeem gudri dokteri fludinaja. Pahr wissahm zittahm schi irr lohti waijadsga mahziba, ka mahtes, kad woi istruhkfuses, woi dusmojuschas, woi zittadi eekahrfuschas, lai jel no Deewa pusses tad behrnam ne dohd fruhti, jo no tahda nelahdfiga sihdeffa behrns dabhu slimmibu, laikam ir nahwi. — Osishwo te wezzaki, kas nabbadssbas deht sawu behrnianu no 4 mehnescuem pee mihtas raddineezes Ohlaine nodewe, kas arri usnehmabs patte to sihdiht. Bet gaddijahs, ka winna tanni nafti us 11tu Nowember, laikam zaur sageleem, gauschi istruhkahs; tatschu pehz brihtina, wairs ne dohmadama us sawahm bailehm, behrnu sihdiya; bet ne zik ilgi, tad schis jau ar klemmi bija nohst. — Za patt te arri zitta feewa, cas nafti us 1mu Dezember zaur sageleem istruhkfuses, sawu paschu behrnianu sihdiya, un tuhlin arri ar scho nabbadssau bija pa gallam.

Is Peterburges. Tur eeksch Wahz' zeitungehm taggad augstti mahzihs kungs issstahta, ka pawassara pee ta rattineeka Luntkwist few effoht lizzis jaunus rattus preeksch reisofschanas taisiht, un ka ar scheem ratteem sawas gaitas eeksch paschas wiss-dsikkakas Sibiries effoht apkahrt brauzis un nu nohjis atpakkat, pa wissam 15,000 werstes nobrauzis; un ka tatschu winna ratti ne ka ne effoht gahjuschi peeschu, kaut gan bijis lohti pliks zelsch un ratti diwreis tik warrenus gruhdeenus dabbujuschi, ka pirmu reissi dihksstele faluhse un ohtru reisi bulta eelihke. Tik, kad 6000 werstes jau bija nobrauzis, tad pahris skruhwju drufzis bija alaidusches, un galla preeksch-skrittulu schkehnies, kas pussohtra zolla beesumä, tik bija nodillusches, ka waijadseja likt jaunas. — Zo kungs fluddina rattineekam par gohdu un teem zilwekeem wisseem par sinnu, kam tur arri tahdu rattu waijadsetu. — Lai tok arri kats ammatneeks sawu darbu strahda us tizzibu, tad winnam ne ween nahktu gohds, bet arri ta deenischku maise ne truhktu.

Is Stokholmes-pilsfehtas, Sweedru semmē. To iotu Nowember, Mahrtia Luttera wahrdadeenu, scho gaddu Sweedri ar leelu gohdu ta patc eeksch Stokholmes, ka eeksch Upfallas-pilsfehtas fwehtijuschi, Deewa preekschā ihpaschi pahr to preezadamees, ka nu jau pahr 300 gaddeem ta fwehta bihbele winnu paschā wallodā winneem effoht rohkā. Sewischki dauds mahitaju tur bija sanahkuschi, bet lihds ar winneem Stokholmē preezajahs arri Lehnina frohna-mantineeks un winna dehli, un abbās weetās ne-isfaitam' leels pulks lauschu.

Is Londones. September=mehnesi tur pahr juhru no Taganroffes-pilsfehtas, kas Kreewu semmē pee melnas juhras, leels fuggis atnahze, peelahdehts ar rahzinu fehklahm, bet tik ar leelahm mohkahm wehl kluē pee mallas; jo fehklas, prischas eebehrtas, zellā, ka seens, bija eekahrfuschas un ta eedeg guschees, ka ugguns, kwehledams ween, pa masitim arri fugga seenas un mahtiti, ir labbu teefu no pascheem masta=kohkeem pahraehme, un ka tik ne wiss fuggis, pee mallas nahjis, jau bija weenā ohglā. Skahdi, kas zaur to notifke, rehkina us 60,000 rubleem fudr.

Is Spannexu semmes. Wezzōs laikōs pa wissu to semmi schee diwi labbi likkumi effoht bijuschi spehkfā; pirmajs pawehleja: kusch zilweks kahdu reis effoht bijis peedsehrees, no ta wairs teefahm ne bija brihw kahdu leezibu peenem; bet ohtrajs turpretti nospreede: kusch zilweks ohtram par nepateefu effoht pahrmittis schuhpis buht, tam nahzees scho faru wallodu ar dshwibū makfaht.

• Kahrlis, tas puff=atstauka saldats.

Stahsts.

(Septita dakkā.)

"Gan drihs dsirdeſi, kurp tahda dshwoschana aiswedd!" — ta Kahrlis atkal nehmahs runnah. "Man deht parahdeem apsuhdseja. Kapteins palikke lohti dusmigs, man diki issbahre, un fazzija, ka par to, ka es winna labbu firdi effoht apfmehjis, nu man wairs ne ka ne aistahweschoht. Winsch man kahdu laiku mahjās liffe zeetu. Bet ko tas palihdseja? Ne ilgi pehz tam man atkal apsuhdeja, bet scho reis par to, ka es ar saweem lahga brahlischeem trakfodams, sawus farra=rihus ne bija puzzejis preeksch munstereſchanas. Nu man waijadsseja kahdu laiku ikdeen pee kapreina eet un sawas leetas tam parahdiht, woi effoht tihras; bet man prahts jau tik lohti us launu nessahs, ka ir tas ne ko ne lihdseja. Jahnis un tas weenteefigs wirsneeks manni daudsreis pamahzija, gribbedami mannu firdi atgreest pee atsihſchanas un deewabihjaschanas, bet wissas winnu mihligas puhles bija par welti. — Pehdigi es ween reis tik lohti aismirfohs, ka us wakti stahwedams peedsehrohs. Tikkū wests preeksch farra=teefas un schi man us fesch neddelahm eelikke zeetumā. — Es faru meefu jau zaur grehkeem ta biju samaitajis, ka eeksch zeetuma palikku wahjsch. Nu man ais-

wedde us spittali. Tè es nu ne-issfakkamas fahpes iszeetu un dauds reif zau-
ras naktis waiddams ne warreju gulleht. Jahnis man apmekleja, un taifnus
wahrdus pahr manu grehzigu dsihwoschanu runnaja, man wissus manus greh-
kus tà preefsch azzim turredams, ka es tats pahr sawu negantibu isbihjohs.
Wisch no spittala wirsneeka isluidsahs bishbeli, un tur man schahs weetas us-
rahdijs (Reem. 8, 6. 7.): "Tahs meefas prahs irr ta nahwe; bet ta
garra prahs irr dsihwiba un meers; tapehz ka tahs meefas
prahs irr eenaidiba prett Deewu;" (1 Jahn. 2, 16. 17.) "Jo wiss,
kas irr pafaulé: meefas=fahriba, azzu=fahriba, un lepniga dsih-
woschana, tas ne irr no ta Tehwa, bet no tahs pafaules. Un ta
pafaulé pa-eet un winnas fahriba; bet kas Deewa prahtu darra,
tas paleek muhschigi." (2 Peht. 2, 9. 10.) "Cas Kungs sinna == tohs
netafnus mohzifchanai paturreht us to sohda=deenu; bet wiss-
wairak tohs, kas staiga pehz tahs meefas eeksch neschlikstahm
fahribahm u. t. j. pr." Pehdigi firds man tappe pakustinata, man itt kà
swihni nokritte no azzim, un wiss, ko juhs, mihlajs wegs-tehws, man bijat faz-
zijuschi pahr to dsihwoschanu eeksch Deewa, tas man nu nahze prahta. Af
kahda besdeewiga manna dsihwoschana bija! — Nu arri eegahdajohs tahs sveh-
tas sohlißhanas, ar ko es altara preefschâ, pirmu reisi Jesus svehtu wakkariu
baudoht, Deewam mihestibu un paklausfchanu biju sohlijis, — nu eegahdajohs
arri tahs pamahzifchanas un svehtifchanas, ar kuxrahm tehws man bija pawad-
dijis us deenestu; — tahs svehtas luhgfonas, ar ko mihta mahte deht man-
nas dwehfeles labbuma Deewu bija pefaukuse. Tà nu stahweju kà ismiffis,
un atsinnu, ka es leels grehzineeks effoht, kas muhschigu pasuschanu nopolnijis.
Mannas dwehfeles fahpes bija tik leelas, ka es pahr tahn sawas meefas fah-
pes aismirfu. Es brehzu un ar ween Deewu, to Kungu, to pestitaju to greh-
zineku, luhdsu, lai schehligi manus grehkus peedohd, bet es meeru ne warreju
atrat. Tee stahsti: "Woi tu tizzi, ka tu effi grehzineeks!" un: "Seschpadsmi
leepas Smiltineekös," un wehl zitti, ko Jahnis man dewe, lassiju ar leelu preeku.
Diweem wahjeem, kas ar mannim weenä istabà gulleja, tà patt klahsjahs, bet ar
ween zits zittam mohkas wairoja, zits zittam tohs grehkus pahmesdams, ko laikam
jau fahze airsnurst. Teescham! mehs to ell jau scheit wirs semmes zeetam."

"Nu teescham! ehrnis pahr ehrnu! No scha wihra wairs ne ko ne gribbu
sinnah! Wisch jau palizzis ahrprahtha!" — tà Mahrtinsch fazzijsa us Jurrī —
"Mahz! lai eemam prohjam!"

"Klus jel, Mahrtin!" tà tam usfauze Kaspers, kas lihds schim lohti bija
usklaujisis. Bet Jurris un Mahrtinsch uslehze no benka un steigdamees de-
wahs prohjam.

"Woi juhs jau gribbeet prohjam eet?" — fauze Kahrlis teem pakat, bet
tee ne ko ne atbildedami, aissitte durmis.

"Lat winni eet!" — fazzijsa wegs-tehws — "Winnu stunda wehl naw nah-
kuse. Kaut ta arri drihs nahktu! Kaut arri winneem ta swaigsne no Juhdu
semmes atspihdetu un winni nabbagas aptumschotas firdis opgaismotu!"

"Nu, Kahrls," — waizaja mahte — "kà tad ar fewim palifke?" — "Deews man palihdseja schehligi, mihla mahte" — atbildeja Kahrlis. "Jah-nis mums bija mahzjis muhs grehkus atsiht, nu mehs tohs tik pat skaidri redsejam, kà winsch. Nu winsch apnehmahs muhs atkal eedrohfschinaht un west pee Jesus Kristus, kas paaulê nahzis, tohs grehzinekus darricht svehtus. Winsch apnehmahs mums eemahziht, kà mehs warrejam palift taifni zaur to nopolnu muhs Kunga Jesus, ko Deews irr lizzis par weenu schehlastibas krehflu zaur to tizzibu eeksch winna affinim. (Reem. 3, 24. 25.) Ikreis, kad tas no mums aissgahje, winsch mums weenu no tahm grahamatinahm atstahtje. Us tah-du wihsí winnam pehdigi ar Deewa palihgu isdewehs, muhs firdis maggeniht eepreezinaht. Mehs sahzam zereht, ka tas Kungs Jesus, kurre mihestibu mehs sawâs firdis jo deenas jo wairak manlijam, un ko muhs firds jo deenas jo wairak nehmahs mihloht, arri nuhs ar schehlastibu usnemischoht. Pehdigi mehs mahzijamees wissu apschehloschanu fawa pestitaja atsiht, kad firdis fajuttam to preeku ta debbefs meera. Muhsu istabina spittali mums palifke par ohtru paradihs; pazeetigi mehs panessam fawas meefas sahpes kà strahpes par muhsu grehkeem, ko paschi few bijam fatafijuschi. Pehz kahdahn neddelahm mehs palikkam wesseli un no spittala islaisti. Ka mums nu zittam no zitta bija ja-schlikrahs, tas mums gauschi bija schehl. Es atkal tiku liks zeetumâ, panessu pazeetigi fawu strahpi un tad no jauna pee pulka peestahjohs. — Ustizzami un pastahwigi fawâ kaxxa-deenesta kalpodams, es fawu preefschneeku mihestibu at-kal ardabbuju, un es buhtu bijis itt laimigs, ja manni lahga-brahli man ne buhtu ar ween issmehjuschi, manni nosaukdamî par xuhki, par svehtu, par mah-zitaju u. t. j. pr. un wissu darridami, man atkal atgreest us wezzeem grehku zelleem; jo ta pasaule lehti ne atlaisch fawus behrnus, un wissu, ko ween spehj, darra, winnus ar faweeem pinnekeem pee fewim wilkt un few peeturreht. Wissas schinnis kahrdinaschanâs un tannis zittas, kas man no mannas paschas meefas un affinis usnahze, man Jahnis tizzigi stahweja klah. Kad es jau kahdas deen-as biju wallâ, tad winsch man wedde pee ta weenteesiga wirsneeka un tam stah-stija, kas ar man bija notizzis. Schis nu lihds ar mums teize ta Kunga schehlastibu, paskubbinaja man mihtigi, to Kungu Jesu Kristu, to preefsch mums kru-stâ fistu, wairs ne atstaht, un palifke lihds ar Jahnî mans pastahwigajs draugs un padohma-dewejs. Zaur winnu es par kahdeem grashem dabbuju bishbeli un dauds zittas labbas grahmatas. Zaur Jahnî es tiku ar zitteem deewabihjigeem saldateem un fainneekeem pasihstams, ikneddelâs mehs pee weena fainneeka sanhazam, un kà spehdami, zits zittu pamahzijam un tizzibâ stiprinajamees. Zahdi mahzitaji, kas to preezas-mahzibû tizzigi un skaidri pafluddina, tai pilsfehtâ arri ne truhke, un ta man arri garris barribas ne truhke, ko Deews man schehligi preefschlihre."

D. R.

(Beidsama daska us preefschu.)